

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oknanila (laserate) vprejema upravnistvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 189.

V Ljubljani, v petek 20. avgusta 1897.

Letnik XXV.

Novi poskusi.

Grof Badeni hoče še jedenkrat poskusiti s spravo med Čehi in Nemci. Povabil je na 26. dan t. mes. k razgovoru deželnega maršala kneza Lobkovic, dr. Herolda in grofa Bouquoya kot zastopnike mlado-češke stranke in konservativnega veleposestva, dr. Schlesingerja in grofa Thuna kot zaupnika Nemcev. Te voditelje je ministerski predsednik ob enem poblastil, da imenujejo še druge zaupnike. Tej konferenci hoče vlada predložiti v razpravo:

1. Načrt deželnega zakona glede rabe obeh deželnih jezikov pri avtonomnih uradih;
2. temu zakonu primerno premembo jezikovnih naredb;
3. novelo k deželnemu redu in deželnemu volilnemu redu;
4. načrt zakona glede kurij v češkem deželnem zboru;
5. načrt zakona glede šol za manjšine;
6. načrt državnega zakona glede vredbe okrožnih uradov na Češkem.

Pišoč o povabilu zaupnikov raznih čeških strank k posvetovanju dne 26. t. m. naglašja „Fremdenblatt“, da se gre tu za zelo obsežno preosnovo, ki bo ustregla starim in novim pritožbam in ustvarila zdrave in trdne razmere. Grof Badeni je storil s tem zopet nov korak dalje na svoji stari poti. Vi-harji jezikovnega prepira niso mogli vlade odvrniti od prvotnega pota. Ozka zveza mej posamnimi deli akcije, ki jo namerava izvesti vlada v takozvanem češkem vprašanju, se ne kaže samo v razvrstitvi časa, marveč tudi po vsebini mej posamnimi deli preosnove, katere šest točk napravlja organično združeno celoto.

Gledé uvedbe okrožnih uradov se bo najlažje dosegla jedinstvo, pa tudi deželni zakon gledé takozvanih šol za narodne manjšine bo lahko našel prijatelje pri obeh narodnostih. Zakonski načrt o ustanovitvi narodnih kurij v češkem deželnem zboru se vjema, kakor čujemo, z mnogo imenovanim predlogom poslancev Russa in Schlesingerja, kateremu sicer češka stranka ni prijazna, toda le v toliko, v kolikor bi obveljal brez kake zveze z ostalimi narodnostnimi vprašanji.

Sedaj je napočil čas, ko se namerava rešiti celo preporno vprašanje, pri katerem se mora doseči sporazumljenje. Času primerna preosnova volilnega reda za češki deželni zbor ni le opravičena, marveč tudi potrebna. Ko bi potem novoustanovljeni mandati pripadli večinoma Čehom, bodo nasprotno vsled nove razdelitve okrajev pri veleposestvu tudi Nemci dobili celo vrsto novih mandatov.

Najbolj preporna točka je pa jezikovno vprašanje samo. Kakor čujemo, se naslanja vladni načrt v glavnih točkah na načrt, ki sta ga izdelala poslanca Pfersche in Ullrich in ki določa tri jezikovne dele, namreč čisto nemški, čisto češki in jezikovno mešani del. Na podlagi tega se uravna potem poslovní jezik avtonomnih oblastev.

Vlada namerava jezikovno naredbo z dne 5. apr. tako spremeniti, da se spravi v soglasje z novim deželnim zakonom, in sicer tako, da dotične določbe ne bodo veljale samo za avtonomna, marveč tudi za državna oblastva. V tem smislu preosnovana jezikovna naredba stopi v veljavo ob enem z novim deželnim zakonom. Pri tem se gre za rešitev že samo na sebi težavnega problema, ki je postal vsled zadnjih dogodkov še veliko bolj težavnejši. Treba je namreč na jedni strani ozirati se na pritožbe Nemcev, na drugi pa jasno in določeno izraziti jednakoprav-

nost obeh narodov, katerega načela se vlada vedno zvesto oklepa. (?)

Prvi zahtevi se namerava priti v okom z razločevanjem treh jezikovnih ozemelj, drugi pa s tem, da da se v nemškem ozemlju zagotovi jednotno nemško, in v češkem jednotno češko uradovanje. Iz te trojne ločitve navstane za državno upravo ne posebno prijetna komplikacija, toda kakor je nemogoča jedinstvo mej obema strankama brez velikih žrtev na obeh straneh, tako je tudi pri vladi, ki mora v lastnem upravnem delokrogu donesti žrtev narodni jedinstvi. Ta domoljubna popustljivost in požrtvovalnost ter dobra volja nudijo na vseh straneh neobhodno potrebni predpogoj za veliko delo združenja, pri katerem ne bo nihče zmagovalac in tudi nihče premagan.

Skupni predlog naše vlade izpolnjuje marsikatero zahtevo češkega naroda, ob enem pa dokazuje, da se ustreza nekaterim željam Nemcev na Češkem.

Pričakovati je toraj od jedne in druge stranke, da se ne bodeta samo radovoljno odzvali klicu Badenijeve vlade k predposvetovanju, marveč bodeta tudi pri posvetovanju samem pritrdili načelu razdeljujoče pravičnosti in pri tem sodelovali, da se konečno trdno ustale razmere v deželi, odstranijo za vselej napadi in potreba obrambe ter preneha res vojno razmerje, ki škoduje obema deloma, poleg tega pa provzroča državnemu vprašanju trajne nevarnosti.

Ze sedaj se, posebno iz nemškega tabora, zagotavlja z ono odločnostjo, ki ne redko izraža suggestivni vpliv, da zastopniki nemške stranke sploh ne prestopijo konferenčne dvorane. Najpreje se mora jezikovna naredba z dne 5. aprila preklicati in potem se morejo vršiti še-le posvetovanja. Tu se pokazuje

LISTEK.

Potopisne črtice.

Via Kranjska Gora-Buenos Aires-Tucuman.

(Dalje.)

Popustivši Nemca in Francoza v uro oddaljeni vasi greva z Angležem dalje, iskaje malih „aventur“. Prebredsli Rio Chico prideva na breg, ki je polovico gozda, polovico travnika, tako da greš s konjem lahko v dir. Tu vidim le nekoliko skokov še pred sabo „eine Rieseneidechse“, kake 2 m. dolgosti. Ko bi bil v Egiptu, mislil bi bil, da je krokodil. In kaj je bilo? Nič posebnega. Malo je zapihal v me in zbežal ravno v trenotku, ko je prišel Anglež, da bi mu posvetil z revolverjem, ker ga jaz slučajno nisem imel pri sebi. Nekaj dni pozneje je ustrelil domači gospod ravno tak eksemplar. Kuhar ga je pripravil za „Extraspeise“. Nekateri so ga jedli, drugi ne. Jaz ravno toliko, da sem ga pokusil. Meso je zelo slastno.

Pa da pridem zopet do ježe. Z Angležem dirjava naprej do neke „Sionde“, gostilne, kjer je bila godba: jedna piščal in jeden tambur. Plesi so španjsko-narodni. Piva, ki stane butelja jeden nacional, ni bilo več, vino ameriško pa ni, da bi ga vžival. Tako sva se zamudila precej časa, ne da bi bila mnogo pila. Da bi po noči ne hodila, spustil je Anglež vajeti svojemu konju in ga pognal v naj-

ljuteji dir. Tudi jaz sem imel dobrega konja in ni zaostajal. Ko pa se tako drviva v silnem galopu, treba je bilo vzeti nekaj ovinkov. Sedlo mojega konja ni bilo dosti pritrjeno, torej se nagne, konja pa ni bilo mogoče tako hitro ustaviti, in le trenotek še in ležal sem z obrazom na tleh, ves v krvi. Sreča, da kaka noga ni ostala v sedlu, in sreča, da sem pal na trato.

Kako sta me pobrala Anglež in najin spremljevalec Američan, ne vem; a to vem, da tri dni nisem mogel ni ganiti ni zavžiti. Sedaj je zopet dobro in jezdarim z večjo previdnostjo.

S tem končam to epizodo in se vrnem k bordinim bajticam, ki so napravljene le od danes do jutri. Res, da jim ni treba Bog vé kako močnih hiš, ker je tu silna vročina, do 46° R. Nikdar se ni mogoče ohladiti. Kako se želim ohladiti mej vašimi snežniki! Dovolj bi bila jedna ura. Imamo tudi tukaj led vsaki dan dvakrat pri obedu, zjutraj in zvečer. A to izda le malo proti tej vročini. Vsaki dan dobivamo iz mesta Tucuman jeden zaboj umetnega ledu, ki je ravno tak, kakor pravi. Vsak dan imamo pri obedu sladoled ali „Gefrorenes“ nazadnje, t. j. pred kavo, katera je tu pri vsakem obedu.

Še nekoliko o prebivalcih te dežele, ki so večinoma še prvotne indijanske krvi. Rasti so srednje velike, polti so temne, lase imajo svetločrne, nekoliko kodraste, sicer pa so čvrsti, le pijači so zelo podvrženi. Možje delajo na polju in po tovarnah.

Vsak je oborožen z ogromnim nožem, katerega nosi za pasom. Pri najmanjšem nasprotju se vname krvav boj. Radi so veseli in pojo. Pesni pa so vse zložene v molu in spominjajo na ruske narodne. Mnogo jih zna igrati na gitaro. Plešejo prvotne španjske plese brez divjega drvenja, katero jih nikoli ne utruje. Zenske so večinoma lene in pušijo duhan brez razločka. Rade pijejo „Mate“, neke vrste čaj, drugega ne delajo. Jezik je španjski, pa je vendar razloček na poudarku, kakor mej slovenskim in hrvatskim.

Vera je katoliška, kakor po vsej Južni Ameriki, ali kaj, ker nimajo duhovnikov. Nikdar nimamo svete maše. Cerkev, posvečena sveti Ani, je v kaj slabem stanu. Ljudstvo je še popolnoma neizobraženo, še divje. Sol nimamo nikakih. Brati in pisati ne zna nihče. Tudi hrana je priprosta, meso in koruza. Starosti ne učakajo. Zenske s štiridesetimi leti so podobne našim babicam pri 60 letih. Ne daleč od nas proti vzhodu stanujejo še divjaki ob bregovih rek Pieco-Mayo in Rio Bermejo, kjer je nevarnost za vsakega Evropejca.

Po tem opisovanju bi mislil čitatelj cenjenega „Slovenca“, da je ta kraj še pravcata puščava. Toda to ni, odkar je prišla semkaj kultura. Moj gospod Hilert, rodóm Francoz, lastnik mnogih sladornih tovarn, neizmerne polja in gozdov in mnogo živine, da ne ve koliko, ta gospod ima vse po naj-novejšem kroju.

zopet tradicionalni boj mej stvarjo in obliko, in nikdar pri nas v Avstriji ni manjkalo takih politikov, ki so takoj pripravljeni v svoji svojeglavnosti obliko nadrediti notranjemu pomenu stvari.

Meritorična vsebina vladne predloge je vsekako primerna, da Nemce lahko prisili k udeležbi pri posvetovanju. Nikakor ne moremo verjeti, da bi vprašanje gledé oblike zmagalo nad stvarnim vprašanjem, tem manj, ker je ono nenaravno vprizorjeno oblikovno vprašanje nasproti trajnemu delovanju nevspeh zelo neznatne veljave.

Tako vladno glasilo. Dunkel ist der Worte Sinn! Mnogo besed, malo smisla, ker je dvema gospodoma nemogoče ob jednom zvesto služiti. Kaj naj sklepejo zaupniki obeh strank? Nemci skoraj gotovo porekó, da mora vlada preje preklicati jezikovni naredbi, predno se prične meritorne razprave o spravi. A v istem hipu odgovoré Čehi, da se ne udeležé posvetovanj, ako vlada ustreže nemški zahtevi. Tako je vlada sedaj med Scilo in Karibdo.

Ako pa se, kar je neverojetno, češki in nemški zaupniki v načelih zedinijo, potem skliče vlada češki deželni zbor, ki bo de razpravljati in sklepal o vladnih načrtih. Mi pa sodimo, da iz te moke ne bo kruha.

Debata o verifikaciji.

Iz Zagreba, 15. avg.

Skoraj vsi nujni predlogi in interpelacije, ki se stavljajo zdaj v hrvatskem saboru, se tičejo bivših volitev, ki so se vršile pod največim pritiskom vladinih činovnikov, pa tudi nasledkov teh nasilnih del. Tako je stavil poslanec dr. Mažuranić v sednici od 11. avgusta nujni predlog, da se izvoli preiskovalna komisija za volitev v Novem, kjer so se godila od oblasti grozna nasilja in se še zdaj zapirajo opozicijski volilci. Poslanec Mažuranić je dokazal vse trditve največ s pismenimi dokazi samih oblasti. Opozicija je bila jako oprezna in previdna v svojem delovanju, pa je zbrala vsa pisma, povabila, naloge in odredbe ter obsodbe političnih in sodnijskih oblastij, kar se jih je izdalo v volilnih zadevah. S tem gradivom dokazuje zdaj opozicija v saboru mažaronski stranki vse njeno nepostavno ravnanje za časa volitev.

Proti tem dokazom ne morejo protivniki navesti nič pozitivnega proti opoziciji, nego jo samo obrekujejo in napadajo nedostojno po svoji starej navadi. Kako so politične oblasti uredovale za časa volitev, spregovorim s časoma v posebnem članku, a tukaj mi je omeniti le poročila, ki ga je sestavil poznati poročevalec za vse mogoče zadeve, pravi passepartout mažaronske stranke dr. Egersdorfer o šesterih opozicijskih volitvah, katerih verifikacijski odbor ni odobril. To poročilo je prišlo na dnevni red 12. avgusta. Premda se je opozicija krepko uprla sklepu večine, da se razpravlja splošno o vseh neodobrenih volitvah, ter zahtevala razpravo o vsakej volitvi posebej, kakor bi po saborskem po-

Da je železnična zveza z Buenos Aires, že veste, da pa imamo tudi telefonsko zvezo s Tucumanom, bodete se čudili. Imamo tudi prekrasen velikanski vrt, da je vedno v njem 15—20 delavcev. Na vrtu je umetno jezero s slapom, čolničem in romanskimi toplicami, kjer je prostora za 10 plavajočih oseb. Imamo tudi zimski vrt. Vsi tovarniški prostori, kakor tudi privatni so električno razsvitljeni. Sprejemni salon ima 30 luči. Palača, v koji stanuje gospod, je popolnoma nova in model nekega francoskega grada Poitiers. Tako smo sredi tega divjega sveta v najožji zvezi z unanjim svetom. Tu imamo vsega obilno in ni dolgo tega, kar sta prišla dva vagona najboljših francoskih vin v vrednosti 40 tisoč goldinarjev. Tudi Argentinijska ima svoje vino v provinciji San Juan, katero pa se ne more primerjati evropskemu, katero ima tu vedno prednost, zlasti Bordeaux.

Kaj tu raste? Kaj se prideluje? Ako odgovorjam, da se od tod izvaja mnogo sladkorja, sem s tem odgovoril veliko. Omenil sem že, koliko delavcev ima tovarna Santa Ana za žetve, ne vstevši onih, ki delajo na polju. Slador ali Canna je podoben naši koruzi. Meri 3—4 metre in je močnejšega stebila. Tovarna izdeluje tudi mnogo Canne (Kanje), ki se izvaža v Evropo pod imenom Jamaica-Rum. To pijačo pijejo tukaj strastno. Raste torej tu pred vsem slador in nekoliko koruza. Žita ne sejejo, pač pa nekoliko nižje proti Buenos Aires, kjer se prideluje veliko žita. (Dalje sledi.)

slovniku moralo biti, vendar ni večina na to privolila, nego se je držala svojega prvotnega sklepa v svojem klubu.

To je sklenila večina le za to, da se razprava o verifikaciji ne zategne preveč in da se opoziciji ne da priložnost govoriti v vsakej volitvi. Ali mažaroni so se hudo prevarali. Opozicija je pokazala, da je sposobna vršiti svojo dolžnost tudi pod takim oetrogijem saborskega poslovnika. Ko se je zavrzel predlog dr. Derenčina, po katerem bi se imelo razpravljati o vsakej volitvi posebej, prišlo je poročilo o teh nepotrjenih volitvah na dnevni red. Dr. Egersdorfer gotovo ni do zdaj še nobenkrat sestavil tako nespretnega, suhoparnega in neresničnega poročila, kakor je le to poslednje. Slaba stvar se seveda ne da braniti, če jo zagovarja še tako izvrsten in umen govornik, kakoršen ni bil dr. Egersdorfer nikdar. Ali sestaviti poročilo o tako važni zadevi, pa ne navesti nobenega stvarnega dokaza, marveč pomagati si z obrekovanjem, nedostojnim napadanjem na rodoljube, ter s preziranjem vseh pravic, ki jih mora imeti izvoljeni poslanec, to je nedostojno delo samega poročevalca, kakor tudi večine, ki je zadovoljna z njim. Smeh, vpadanje opozicije s zgodnjimi dovtipi, sploh celi prizor v sabornici, ves čas kar je govoril dr. Egersdorfer, dokazuje najbolje, kakšno je to poročilo.

Mažaronska večina je bila gotovo sama zavzeta, da je sicer po njenem mnenju glasoviti (!) poročevalec ta dan tako slabo izvršil svoje delo. Veliki župan Kovačević se je celo razsrdil na poslušalce na galerijah ter glasno zahteval od predsednika, da prežene to drupal, ki se le roga mažaronom. Morda je trezni in mirni sedanji predsednik Stanković sam uvidel, da so imeli poslušalci dosta razloga rogati se takemu nezmislju, ki ga je priobčil, kakor pravijo najumnejši član mažaronske večine, na sramoto današnjemu zistemu. To poročilo verifikacijskega odbora je prava slika današnjemu zistemu na Hrvatskem. Spis brez vsakega duha, ali zato poln obrekovanja, napadanja, zasmehovanja vsakemu narodu najsvetejših stvari ter preziranje vsake tudi najbolj opravdane resnične trditve protivnika.

Opozicija je sprejela to oholo preziranje od mažaronske strani ter začela borbo, ki se po dosedanjih pojavih more zaujo dovršiti z najsijajnejim uspehom. Večina bode sicer zavrgla šest opozicijskih volitev — sedmo so potrdili, namreč izvolitev dr. Derenčina — ali iz borbe bode izšla popolnoma moralno ranjena, saj je že prvi govornik dr. Žerjavić, župnik iz Marije Bistrice iznesel na svetlo take stvari, ki morejo za vladin zistem biti le škodljive. Dr. Žerjavić je izvrsten govornik, pa je s svojim govorom tako rekoč kar poparil mažaronsko stranko. Odbil je najodločnejše napad na domoljubno duhovščino, katero vladina stranka in vlada sama obrekuje zdaj samo zato, ker ne more opravdati zdaj na drug način svojih neresničnih poročil merodavnim krogom, češ da je na Hrvatskem vse zadovoljno; a v istini je ravno vse narobe. Vsega tega nezadovoljstva morajo zdaj biti krivi duhovni, ki ubogi narod le tolažijo in mirijo, ne pa podpirajo. Prav je rekel govornik obestni gospodi vladine stranke, da bode za njih pa tudi za sam narod najhujše, ko ne bode imel duhoven nič več ugleda, kateri zdaj javne oblasti in njeni mažaronski privrženci spodkopujejo na vse mogoče načine, ali brez vsakega razloga. Govoreč dalje o volitvi v Stubici, katero so mažaroni ovrgli, zatrjuje, da se je vršila v največem redu in da ni proti njej nobenega ugovora sestavila volilna komisija, nego so kasneje mažaroni sestavili proti njej nekakšen protest, ki so ga podpisali pa le sami občinski in kotarski činovniki, katere je na to prisilil veliki župan Kovačević. Potem opisuje govornik delovanje občinskih in kotarskih činovnikov v tem kotaru proti opozicijski stranki, kako volilce zapirajo, kaznujejo z denarnimi kaznimi in na druge načine preganjajo. A vsako trditev dokazuje s pismenimi dokazi, kar večino brez dvoma najhujše peče, ker se to vendar le ne da tajiti. Ze s tem prvim govorom je bilo poročilo Egersdorferjevo porušeno; a to je bil še le začetek. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. avgusta.

Dunajski krščanski socialisti so po posebni deputaciji naznanili Verganiju, da obžalujejo, ker je vsled znane zgubljene pravde odložil mandata za deželni in državni zbor. Pozvali so ga,

naj zopet prevzame mandata, ako mu zaupajo volilci. Liberalni listi se seveda norčujejo, češ, da kršč. socialisti in antisemitje potrebujejo Verganija zaradi njegovega lista „Deutsches Volksblatt“.

Odškodnina za pobiranje državnega davka. V zadnji seji praškega mestnega sveta je naznanil župan dr. Podlipny, da je na vprašanje, sme li praška mestna občina nadjeti se kake odškodnine za dela in stroške, ki jih provzroča pobiranje državnega davka, prejel od finančnega ministerstva naznanilo, da pripravlja vlada zakonski načrt, ki bo določal za pobiranje državnega davka odškodnino vsem občinam, posebno mestom z lastnim statutom. To je popolno pravično in je le želeli, da bi ta načrt kaj kmalu postal zakon.

Katoliško vseučilišče v Avstriji. Tudi letos so se zbrala akademična društva, in sicer v ponedeljek v Lincu, da se posvetujejo o ustanovitvi katoliškega vseučilišča. Prvi dan so bile v razgovoru razne resolucije; načelnik tiskovnega društva Pesendorfer je poročal o katoliškem časopisu v Avstriji, katero se sicer polagoma razvija, a se glede naročnikov nikakor ne more meriti z liberalnim. V torek se je vršilo slavnostno zborovanje. Slavnostni govornik je bil drž. poslanec dr. Ebenhoch, ki je opisoval razne nasprotnike katoliškega vseučilišča. — Drugi govornik Perkmann je navajal orožje, s katerim se treba boriti proti nasprotnikom. To orožje so katoliški časniki, društva, božja beseda in molitev.

Ruski car in Poljak. Neki ruski list zagotavlja, da bode car povodom svojega bivanja v Varšavi, kamor dospe kmalu po povratku predsednika Faure v domovino, izdal poseben ukaz, s katerim bode podelil vsem poljskim političnim kaznencem popolno pomiloščenje in preklical vse zoper Poljake naperjene izjemne naredbe in ukaze.

Potovanje predsednika Faure v Petrograd večina francoskega naroda zelo navdušeno pozdravlja, vendar pa se nahajajo, kakor povsodi, tudi mej Francozi ljudje, ki odločno nasprotujejo obisku v Petrogradu. Svojedobno smo že omenili, kako so pisali razni nasprotni listi ter dokazovali, da se predsedniku francoske republike nikakor ne spodobi, klanjati se ruskemu samodržcu kakor kak vazalec. S to nezadovoljnostjo je najbrže tudi v zvezi bomba, ki se je razpočila kakih deset minut po predsednikovem odhodu na kolodvo v Parizu. Kakor smo že naznanili, ni provzročila bomba nikake nesreče, ker se je mej tem časom že razšla mnogobrojna množica, ki je spremljala predsednika na kolodvor. Blizu nje so našli na tleh listke z napisi: „Živela sloboda, živela Poljska!“ Iz tega sklepajo nekateri, da je bil napadovalec najbrže Poljak, vsekako pa anarhist, ki je morda še le prvič poskusil svojo „srečo“ z bombo, ki se mu je pa popolno ponesrečila. Vsekako bo pa ta dogodek precej pripomogel, da se uresniči po nemškem cesarju sprožena misel.

Ugovor grške vlade proti finančni kontroli. Grški zunanji minister Skuludis je dopisal te dni šesterim velevladnim daljše pismo, v katerem dokazuje, da se grška vlada ne more sprijazniti s kontrolo Evrope nad grškimi financami. Minister izraža v tem pismu začudenje, kako so dosepe velevladi do tega, da se pečajo s popolno drugo zadevo, mesto da bi posredovale pri sklepanju miru. Ni dovolj, da je Grška oropana naravne meje, ki ji je dosedaj služila v obrambo, in bode sedaj treba trošiti ogromno svoto za umetno obrambeno črto, naložila ji je Evropa tudi vse meje presegajočo vojno odškodnino in konečno določila, da ostane Tesalija tako dolgo v turških rokah, dokler ne poplačajo Grki cele odškodnine. Toda vse to bi se že preneslo, pravi nadalje minister, nikakor pa ni mogoče vsprejeti popolne ali tudi delne kontrole nad grškimi financami, ker bi nasprotovala neodvisnosti in vsem pravicam naroda. Vlada torej z vso silo ugovarja tej nakani, ki bi škodovala ne samo zakladu, marveč tudi upnikom grškega kraljestva.

Upor mohamedovcev v Indiji provzroča Angležem veliko preglavico. Uprli so se namreč mohamedanski Afridi, gorsko ljudstvo v Grewelandsu mej Pešavrom in Afganistanom, ki šteje 5000 za orožje zmornih junakov. Vmes mej tema pokrajinama se razteza gorovje in pokrajini sta zvezani le po 1011 metrov visokem prelazu, ki pa je po kupu prešel v angleško last. Nevarnost je torej za Angleže zelo velika, ker tukaj bi se ne mogli dolgo ustavljati dvema združenima napadnikoma. — Posebno pa je slabo znamenje za Angleže velika

navdušenost, ki se je polastila mohamedovskega rodu vsled turške zmage nad Grki. Posebno pa so navdušili vse posamne rodove razni članki turških listov, ki po naročilu sultanovem delajo propagando za panizlamižem pod varstvom in vodstvom otomanskega cesarstva.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. avgusta.

(Narodu je treba učiteljev!) Zadnja številka „Delavca“ objavlja pod naslovom: Narodu je treba učiteljev, v katerem pogreva staro, stokrat že prezvečeno in stokrat že ovrženo laž, da je cerkev nasprotna šoli in sploh napredku in izobrazbi. O konfuznosti in nesmiselnosti, ki napolnuje ves članek, spričuje vzlasti njegov konec, v katerem je zbranih toliko praznih fraz, kolikor zgod. lažij. Da se čitatelji o tem sami prepričajo, evo konec omenjenega članka: „Kdo ste pa vi duhovniki z ozko srčnimi idejami, vi fanatični zastopniki šolastike in kazuistike, vi, ki zavijate resnice Kristusove, kakor se vam poljubi, vi farizeji, ki se drznete postavljati na višino človeštva, vi, ki imate vero velikega človekoljuba za to, da jo izkoriščate na korist vašim privelegijam, vi, ki rabite svetovno gorje v strankarske koristi. In vi podpiratelji sedanjega družabnega reda; vi, ki pravite: vera je potrebna narodu! s katero proganjate one, ki hočejo na njeno mesto postaviti znanost. O vi vsi podpiratelji sedanjih vladujočih slojev, vi, ki verjete, da se s pomočjo sile širi napredek, vi, ki rešujete človeštvo že celih 18 stoletij. Kdo ste vi inkvizitorji, vi nepravični sodniki, vi, ki svobodoumne može sežigate na gromadah in vi, vi vsi mogotci v posvetnih in svečeniških oblekah, ki ste nasprotniki vsacih socialnih in družbinskih preosnov, vi, vi vsi, ki ste vaš prostor v vesoljni zgodovini popisali z veletoki krvi in grmadami, vi vsi, ki ste se postavljali pred vesoljno človeštvo in mu klicali: „Do tukaj in ne dalje!“ in vi, ki ste pobili, potlačili in zatrli vse reformatorje, ki so klicali človeštvo rešilno besedo: Naprej! Naprej! Kdo ste, ki izgovarjate ime velikega učenika Krista? Kdo ste vi, ki zatrjujete, da ga molite? Vi niste nič drugega, kakor nasledniki Kajfeža in Pilata! — Kaj zaslužite? Sodite sami!!! — Na take budalosti pač moremo le reči: Oče, odpusti jim, vsaj ne vedo, kaj delajo. — Narodu je treba res učiteljev, a ne takih, ki drugega ne znajo, nego le zabavljati, treba mu je moč, ki imajo in darujejo glavo in srce za svoj narod, takih učiteljev pa Slovenci nikdar ne bomo iskali pri socialnih demokratih, ker vemo, da bi jih v njih taboru nikoli ne našli.

(Na Bledu) biva mej drugimi gosti tudi vojni minister pl. Krieghammer.

(Iz Trnovega pri Ilirski Bistrici.) Znano je gotovo č. bralcem, da imajo pri nas uboge šolske sestre „de Notre Dame“ štirirazredno šolo in v samostanu vzgojališče za deklice s privatnim petim šolskim razredom. — Letos je obiskovalo šolo blizu 200 šolaric in v vstavu je bilo 37 gojenk. — Dne 15. septembra se prične zopet šola in vsprejelo se bode kakih 40 deklic v stanovanje in hrano v samostanu po primerno nizki mesečni plači. V samostanu je krasna kapela z Najsvetejšim, prostoren vrt, lepa zračna stanovanja in stariši smejo sploh prepričani biti, da izroče svoje hčerke dobrim rokam, vrlim redovnicam, katere bodo zanje po matersko skrbele. Razen šolskih predmetov se uče gojenke ročnih del, jezikov, petja in glasbe. Nekaj deklic je že oglašanih; stariši, kateri želijo svoje hčerke izročiti v vzgojo našemu samostanu, naj bi se brž ko mogoče obrnili do častite prednice, ker število gojenk je omejeno; za več ko 40 ni prostora.

(Zdravje v Ljubljani) od 8. avg. do 14. avg. Novorojenih 21, mrtvorojena 2, vmrlih 20. Med njimi za grižo 1, jetiko 5, želodnim katarom 2, za različnimi boleznimi 12. Med njimi je tujcev 8, iz zavedov 12. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škrlatino 1, grižo 3, oslovskim (dušljivim) kašljem 4.

(60letnico svojega častnega člana) gosp. J. Frischaufa, vseučiliškega profesorja obhaja „Slovensko plan. društvo“ dne 8. septembra v Mozirju. Pravičnemu Nemcu, vrlému podporniku slov. turisticke, blagemu dobrotniku občine lučke in solčavske, kličemo: Slava mu!

(Volitev v okrajni zastop kozjanski.) Iz skupine trgov je izvoljenih 12 zastopnikov, in sicer na Pil-

stanju: č. g. M. Tomažič, g. M. Zupančič in g. J. Maček. V Kozjem: gg. Frid. Fehr, A. Wachtschitsch, oba Nemca; gg. M. Horvat in A. Dobrave. V Podstredi č. g. J. Galun, J. Skrbec in Fr. Levstik. V Podčetrtku: gg. M. Volavšek in A. Vrbovšek, oba Slovenci in to prvokrat. V kmečkih občinah so izvoljeni naslednji vrli možje: gg. A. Fišer, župnik v Zagorju, M. Vrečko, J. Tomšič, A. Maček in M. Gril, vsi iz Prevorja, Fr. Guček iz Kozjega, J. Jazbinšek iz Št. Vida, A. Bovha iz Buč, Fr. Bah iz Buč, Bl. Cerjak iz Koprivnice, J. Turnšek iz Olimjega. Nemci so v zastopu le trije; v odbor pa naj nobeden ne pride!

(Nova vojna ladija.) V sredo, na cesarjev rojstveni dan je bila v Pulju v morje spuščena nova vojna ladija „Zenta“. K tej slavnosti sta se pripeljala nadvojvoda Oton in nadvojvodinja Marija Josipina, katera je bila kumica pri „krstu“ nove ladije. Na predvečer sta bila mesto in pristanišče krasno razsvetljena.

(Rovinski mestni zastop) je tržaško namestništvo z odlokom z dne 15. t. m. razpustilo ter razpisalo nove volitve. Tekoče posle izvršuje sedaj začasni odbor peterih članov. Vzrok razpustitve je nesklepčnost mestnega zastopa, ker je bilo več obč. svetovalcev odločilo mandate.

(Grof Harrach,) znani češki kavalir, prepotuje prihodnje dni Dalmacijo, da pregleda razne kraje, koder bi se zgradila zdravilišča. Osnova se je namreč odbor z namenom, da pospešuje razvoj narodnega gospodarstva v Dalmaciji. V tem odboru je tudi osem dalmatinskih državnih poslancev, načelnik je grof Harrach. Nemški listi zabavljajo, da imajo v odboru večino Slovani, kakor da bi bila Dalmacija nemška ali italijanska dežela.

(Baron Miloš Baič) je minoli teden umrl v Aussee-u. Bil je stric srbskega razkralja Milana, rojen leta 1822. Podedoval je po svojem sorodniku, knezu Mihajlu velikansko imetje. Leta 1881 je dobil avstrijski, leta 1891 ogerski baronat. Od leta 1884 do 1892 je bil tudi ogerski državni poslanec.

(Delavski kapelani v Belgiji.) Pred dvema letoma se je v Belgiji na priporočilo litiškega škofa Doutreloux-a ustanovilo društvo „Delavski kapelani“ z namenom, da skrbi za delavce po načelih Leona XIII. V tovarniškem središču v Seraingu, so že zgradili velikanski delavski dom. V tem delavskem domu ima mnogo delavcev stanovanje s hrano, drugi hodijo samo na hrano, a tretji k predavanjem in domačim veselicam. V enem letu obstanka šteje to društvo že 2000 članov.

Društva.

(Slovensko pevsko in bralno društvo „Triglav“ v Radovljici) priredi v nedeljo dne 29. t. m. veliko vrtno veselico v restavraciji gospoda V. Hudovernika. Nastopil bo po večletnem odmoru društveni mešani in moški zbor, ki se je pod novim vodstvom nenavadno krepko vspel. Natančnejši program sledi.

(Vabilo k slavnosti blagoslovljenja nove brizgalne) in gas. orodja prostovoljnega gasilnega društva v Kropi v dan 22. avgusta 1897. leta. Razpored slavnosti: 1. Ob 9. uri zjutraj sprejem gostov pred hišo gospoda načelnika J. Jalena. 2. Sv. maša ob 10. uri v cerkvi Matere Božje pri „Kapelici“. (Poje društveni zbor.) 3. Po sv. maši blagoslovljenje nove brizgalne in gasilnega orodja pred gasilarno. 4. Skupni obed v gostilni gospoda g. J. Jalena. 5. Ob 3. uri zaključenie kegljanja na dobitke na kegljišču g. J. Jalena. 6. Velika ljudska veselica: srečkanje, razne igre, petje, godba, prosta zabava i. t. d. 7. Zaziganje umetnega ognja. Vstopnina 10 kr.; gasilna društva so vstopnine prosta.

(Slavnostni koncert I. zagorskega pevsko-tamburaškega društva „Zarja“.) Dne 22. t. m. priredi I. zagorsko pevsko tamburaško društvo „Zarja“ slavnostni koncert v proslavo godu Nj. Veličanstva cesarja Fran Josipa v povečani dvorani katoliške delavske družbe v Zagorju s sledečim vspešnim: 1. Razstavljenje slike Nj. Veličanstva cesarja Fran Josipa. 2. Prolog, govori predsednik katoliške delavske družbe, gospod J. Gross. 3. J. Haydn: „Avstrijska himna“ poje zbor. 4. J. Haydn-Stjepušin: „Avstrijska himna“, udarjajo tamburaši. 5. Deklamacija: „Svetopolkova oporoka“, K. Gross. 6. M. pl. Farkaš: „Naprej“, udarjajo tamburaši. 7. Dr. B. Ipavec: „Mi vstajamo“, poje zbor. 8. M. pl. Farkaš: „Valse elegante“, udarjajo tamburaši. 9. M. pl. Farkaš: „Izvadak iz opere Pustiniakovo zvonce“, tamburaški kvartet. 10. Vilhar-L. Habat: „Slavjanska“, udarjajo tamburaši. 11. J. Bartl: „Danica“, brač-solo, tenor-solo in četverošpev s spremljevanjem tamburaškega zbora. 12. L. Habat: „Rokodelska koračnica“, udarjajo tamburaši. 13. K. Maček: „Lahko noč“, poje zbor. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 30 kr., II. vrste 20 kr. — Začetek točno

ob 5. uri popoldne. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Taboru) priredi dne 22. avgusta pop. ob 5. uri veselico v šolskih prostorih. Vspešni: 1. Proslava. 2. „Slovan na dan“, poje mešan zbor pod vodstvom g. nadučitelja Pečovnika. 3. Blied: „Kalif von Bagdad“ in „Loreley“, godba na vijolino, klavir in violoncelo. 4. „Nazaj v planinski raj“, poje mešan zbor. 5. „Jstejeva prisega“, deklamuje gđ. Južna. 6. Koppel: „Mondnacht“, vijolina s spremljevanjem klavirja. 7. „Krojač Fips“, Burka v jednom dejanju. 8. „Pri zibel“ in „Avstrija moja“. Poje mešan zbor. 9. Šaljiva razprodaja in prosta zabava. Sedeži 50 kr., stojišča 25 kr., udje 15 kr.

(Mariborsko katol. del. društvo) je imelo v nedeljo izlet v Hoče in ondi veselico s podučnima nagovoroma; č. g. dr. M. Matek je govoril o solnograškem shodu delavcev in obrtnikov, č. g. Evgen Lampé iz Ljubljane pa o sovražnikih kršč. ljudstva.

(Bralno društvo gornješaleške doline) je prelozilo svojo veselico na dan 5. sept., v slučaju slabega vremena pa se bode vršila 8. sept.; začetek ob 3. uri popoldne na vrtu Korunove gostilne pri Velenju. — Vspešni: 1. Pozdrav gostov. 2. Poročilo č. g. drž. poslanca J. Žičkarja. 3. Koncert, pri katerem sodeluje „tamburaški zbor šaleških dijakov“ in poje Saleški mešan zbor. 4. Prosta zabava.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) [Dalje.] VII. Zbornični svetnik Franc Omersa poroča v imenu odseka, da je c. kr. okr. glavarstvo v Radovljici poslalo v poročilo prošnjo Ivana Legata v Lescah za dovoljenje v napravo javne tehtnice.

V Lescah je jako velika železniška postaja, kamor prihaja blago iz občin: Breznica, Bohinjska Bistrica, Zgornje Gorje, Lancovo, Srednja Vas, Radovljica, Bled, Begunje, Predtrg, Lesc in iz jednega dela občine Mošnje. V Lescah je 43 trgovcev in obrtnikov. Pride pa za prebivalce teh krajev tudi mnogo blaga razne vrste na postajo Lesce Bled. — Smelo se tedaj trdi, da ljudstvo zelo potrebuje javne tehtnice. Legatova tehtnica bi bila nasproti kolodvoru in bi jo najlažje rabili vsi udeleženci naštetih občin, izvzemši iz Bohinja in Bleda, katerim bi bila bolj prikladna tehtnica drugega prositelja, kateri bi jo imel na koncu vasi pri vhodu v dovozno cesto h kolodvoru. Ker je tedaj potreba javne tehtnice dokazana, zato zbornica podpira prošnjo.

VIII. Isti svetnik poroča o jednaki prošnji Matverža Dobida iz Lesce.

Ker hiša, pri kateri bo tehtnica, posebno ugodno leži za stranke iz Bohinja, Bleda in Zg. Gorij in ker bi lahko obstajalo v Lescah dvoje enakih naprav, zato z ozirom na pri prejšnji prošnji navedeno zbornica podpira prošnjo.

IX. Zbornični podpredsednik Anton Klein poroča o računskem zaključku zbornice, potem o pokojninskem zakladu zborničnih uradnikov in služabnikov in o ustanovnem zakladu za onemogle obrtnike za leto 1896. Dohodki zbornice so znašali 8222 gld. 9 kr. Če prištejemo temu začetno blagajnično imovino v znesku 2565 gld. 64 kr., znašajo dohodki skupaj 10.787 gld. 73 kr. in ako odštejemo stroške v znesku 8953 gld. 16 kr., tedaj je znašala blagajnična imovina koncem decembra 1896. leta 1834 gld. 57 kr. Računski zaključek pokojninskega zaklada kaže dohodkov 20.894 gld. 84 kr. in stroškov 3194 gld. 5 kr., torej končnega premoženja 17.700 gld. 53 kr. Premoženje se je v poslovnem letu pomnožilo za 1170 gld. 39 kr. Računski zaključek ustanovnega zaklada za onemogle obrtnike kaže dohodkov 5530 gld. 91½ kr. in stroškov 608 gld. 44 kr., tedaj je premoženja 4922 gld. 44 kr.

Odsek je natančno primerjal račune in jih našel v redu, zato predlaga, naj se odobri in računodaljcu da absolutorij.

Zbornični svetnik Josip Lenarčič želi, naj bi se v prihodnje razdelil računski zaključek pred posvetovanjem v seji med članove.

Zbornični tajnik pravi, da vse račune natančno pregledajo trije pregledniki in jih s knjigami in dokazili primerjajo in ti poročajo o tem združenim odsekom, kateri tudi račune pregledajo in na podlagi teh pregledavanj še le zbornici predlože svoje poročilo. Umetno je seveda, da se v prihodnje ustrezno izrečenej želji. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Bolzan, 20. avgusta. Pri zadnji nesreči na južni železnici ranjeni kurjač je včeraj umrl. Poštni oficijal Frank in strojevodja se počutita nekaj bolje in je upanje, da okrevala.

Pariz, 20. avgusta. Radi zadnje katastrofe v dobrodelnem bazarju se morajo zagovarjati baron Mackau in dva služabnika.

Belgrad, 20. avgusta. Pri strelnih vajah v Nišu je eksplodirala granata. Šest mož je ubitih, štirje hudo ranjeni.

Carigrad, 20. avgusta. Turški časniki objavljajo povodom rojstvenega dne cesarja Fran Josipa daljše članke, v katerih mu izrekajo zahvalo za prijateljsko sočutje, kakor

tudi dobrohotno posredovanje v orijentalnem vprašanju.

Carigrad, 20. avgusta. Armenec, ki je vrgel bombo v turško tanko, se zove Karabet in je baje došel pred dvema dnevoma iz Rusije, kar pa ne more biti resnično.

Kissingen, 20. avgusta. V Hellermannovi vinski zalogi v Dettelbachu je navstal predvčeranjim vsled eksplozije s spiritom napolnjenega soda velik ogenj. Trije delavci so umrli vsled opeklin, dva sta pa smrtno ranjena. Neko osebo je pri pogledu na te nesrečnike zadela kap in je obležala na mestu mrtva.

London, 20. avgusta. „Daily Telegraph“ poroča, da se je posrečilo grškemu odposlaniku dobiti v Parizu posojilo jednega milijona funtov sterlingov, ki jih je treba vrniti v 40 dneh.

Tujci.

17. avgusta.

Pri **Sionu**: Sellack iz Regensburg-a. — Agler iz Grada. — Dolenc, Savnik iz Kranja. — Merzab iz Pazna. — Kramar iz Št. Vida. — Braun, Katscher, Pollak, Zerner, Hessel, Grüner z Dunaja. — Kos iz Sela. — Göpfert iz Welpert-a. — Tabkovič iz Zagreba. — Marušič iz Gorice. — Nardin iz Trsta. — Truden z Vrhnik. — Vrnauč iz Slov. Grada. — Nowack iz Železnikov. — Beschi iz Pulja.

Pri **Maliču**: Werners iz Kolonije. — Schmiedt iz Grada. — Mandl iz Pinzichely-ja. — Atlas, Fihl, Puschaun, Reng, Kirsch, Stark z Dunaja. — Liechtenberg s Snežnika. — Gendre, Maurer iz Trsta. — Barker z Dunaja. — Hass iz Linca. — Aichbeweg, Czup iz Niederwaldkirchen-a. — Eger iz Melnika. — Theiner z Dunaja.

Pri **Lloydu**: Fleš iz Ribnice. — Stantič iz Trsta. — Kočevar iz Novega Mesta. — Badsch z Dunaja. — Sever iz Kostanjevice. — Jonke iz Metlike. — Wollner iz Budimpešte. — Pasquale iz Dibrari-ja.

Pri **bavarskem dvoru**: Steirer, Sterbine iz Kočevja. — Gindler iz Pirkallen-a. — Walther iz Lipskega. — Ahlein, Polak iz Kamnika. — Muhr z Reke.

Pri **južnem kolodvoru**: Hren iz Postojne. — Wrann, Hofmann z Dunaja. — Klauzer iz Grada. — Horvath iz Maribora.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
19	9 zvečer	732.6	20.7	sl. jz.ah.	jasno	
20	7. zjutraj	731.5	16.9	sl. jvzh.	jasno	0.0
	2. popol.	731.9	16.4	sr. sever	nevihta	

Srednja večerajnja temperatura 21.3°, za 2.8° nad normalom.

Cirkus Henry

v Ljubljani, v Lattermannovem drevoredu.

Danes v petek, dne 20. avgusta, ob 8. uri zvečer:

I. veliki high-life-večer.

Sestanek odličnega občinstva à la cirkus Franconi v Parizu.

Ti high-life-večeri, katere sem uvel v vseh večjih mestih avstro-ogerskih, bili so povsod zbirališče domačinov in tujcev. — Bogati vsopred, gala-oprava osebja obstoječega iz gospodov in dam. — I. nastop **M. Dureneoka**, zvanega medicinski čudež XIX. stoletja: nastop vsega doslej s priznanjem pohvaljenega umetniškega osebja. — **Mlle. de Pontelli** s svojimi presenetljivo izvežbanimi psi.

Predprodaja vstopnic od 10. ure zjutraj do 6. ure zvečer je v glavni tobačni zalogi na Mestnem trgu.

Natančnejši vsopred je na lepkih razviden.

548 1

Ravnateljstvo.

Izborne svojo zalogo raznovrstnih vóz kritih in prostih landauerji, brek

(vis-à-vis sedeži) priporoča

Ivan Demšar,

542 3-2

kovač in izdelovatelj vóz

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 6.

Št. 29.872.

Natečaj.

Za odvajanje vode iz centrale mestne elektrarne zgraditi je kanal profil 0.70 v dolžini 135 m, in sic-r v povprečni globočini 4.5 m.

Za napravo tega kanala razpisuje se s tem natečaj.

Podjetniki vabijo se, da svoje pravilno kolekovane ponudbe najdalje

do dne 24. t. m.

pri podpisaneu magistratu vložé.

Načrti in pogoji vpogledati se zamorejo v pisarni za mestno električno razsvetljavo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane, dne 17. avgusta 1897.

543 2-2

Naznanilo in priporočilo.

Odbor Glasbene Matice v Ljubljani izročil je z današnjim dnem vso svojo

zalogo muzikalij

tukajšnjemu trgovcu s papirjem g. Jos. Petriču ter prosi, slavno občinstvo blagovolji naj svoje naročbe na muzikalije na gosp. Jos. Petriča obračati, kateri se bode potrudil vse naročbe natančno in brzo izvršiti.

V Ljubljani, 18. avg. 1897.

Ozira se na naznanilo odbora Glasbene Matice prosim, slav. občinstvo blagovolji naj svoje naročbe na muzikalije name dopošljati, za kar vže naprej zagotavljam vedno točno in skrbno postrežbo.

V Ljubljani, 18. avg. 1897.

Jos. Petrič,
trgovina s papirjem i. t. d.
v Ljubljani

na Sv. Petra cesti št. 6.

544 3-2

Severonemški Lloyd v Bremi.

491 30-7

Od vis. e. kr. ministerstva vsled ukaza dne 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštnih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptona dotaknivi se Cherbourga vsako sredo in nedeljo

Iz Genove dotaknivi se Neapola via Gibraltar dva ali trikrat na mesec.

Brema - Južna Amerika. Do Montevideo.

Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika. Do Buenos-Ayres.

Brema - Vzhodna Azija. Do Japonskega.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.